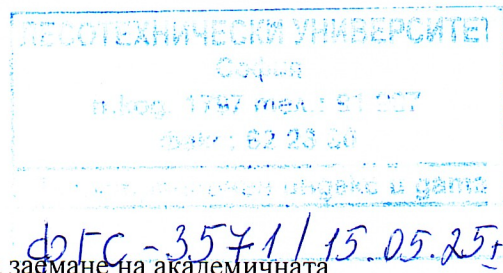

СТАНОВИЩЕ

върху материалите, представени за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“ в област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление 6.5. Горско стопанство, научна специалност „Машини и съоръжения в горското стопанство, дърводобива, дървообработващата и мебелната промишленост“ по дисциплината „Горски транспорт“

В конкурса за професор, обявен в Държавен вестник, бр. 7/24.01.2025 г. и в сайта на Лесотехнически университет с код на процедурата FOR-P-0125-155 за нуждите на Факултет Горско стопанство, като кандидат участва доц. д-р Станимир Йорданов Стоилов, факултет Горско стопанство, катедра „Технология и механизация в горското стопанство“.

Изготвил становището: проф. д-р Маргарита Илиева Георгиева, професионално направление 6.5. Горско стопанство от Институт за гората – БАН.

1. Кратки биографични данни за кандидата

Доцент д-р Станимир Йорданов Стоилов е роден в град Елин Пелин на 3.2.1964 г. През 1990 г. завършва Висшия лесотехнически институт (Лесотехнически университет), където придобива образователната квалификационна степен (ОКС) машинен инженер по механизация на горското стопанство. През 2006 г. успешно защитава дисертационен труд на тема „Изследване на теглително-сцепните свойства на колесните трактори за дърводобива“ и придобива образователна и научна степен „доктор“ по научната специалност „Технология, механизация и автоматизация на горското стопанство и добива на дървесина“.

От 1997 г. доц. Стоилов заема академична длъжност в Лесотехнически университет, като от 2010 г. кандидатът заема академичната длъжност „доцент“ в Лесотехнически университет, факултет Горско стопанство, катедра „Технологии и механизация в горското стопанство“, където провежда преподавателска и научно-изследователска дейност, участва в разработването на учебни програми, издаване на учебници и учебни пособия в областта на теглителните машини и горски транспорт, които са в съответствие с учебните програми на студентите от специалност Горско стопанство, както и за специалисти в областта на лесоползването и механизацията на горското стопанство.

За периода 2016-2024 г. заема административната длъжност Заместник декан на факултет Горско стопанство в ЛТУ. Ръководител и участник е в научни и образователни проекти, в организирането и провеждането на научни форуми. Член е на редакционната колегия на научни списания, на научен комитет на международни научни конференции.

2. Съответствие на подадените документи и материали на кандидата с изискуемите съгласно Правилника за РАС в ЛТУ.

Представените документи и материали на доц. д-р Ст. Стоилов за участие в конкурса за заемане на академична длъжност „професор“ отговарят на националните минимални изисквания за заемане на тази длъжност и на изискванията, посочени в Правилника за

развитие на академичния състав в ЛТУ в област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление 6.5. Горско стопанство.

3. Оценка на учебно-преподавателската дейност на кандидата (работа със студенти и докторанти)

В периода 2020-2025 г. общата аудиторна и извънаудиторна заетост на доц. д-р Ст. Стоилов е 2334,8 часа. Разработва учебни програми и извежда занятия в Лесотехнически университет, включващи лекции, упражнения и учебни практики по следните учебни дисциплини:

- *Горски транспорт и Теглителни машини* за придобиване на ОКС „бакалавър“ (редовна и задочна форма на обучение) на студентите по специалност Горско стопанство;
- *Експлоатация на горскотранспортна техника, Технологично проектиране в дърводобива, Ремонт и поддържане на техниката* за студенти редовна и задочна форма на обучение по специалността Лесоползване и икономика на горското стопанство.

Научен консултант е на един докторант, успешно защитил през 2017 г. Ръководител е на 40 успешно защитили дипломанта в Лесотехнически университет.

4. Оценка на научната, научно-приложната и публикационната дейност на кандидата

4.1. Общо описание на представените материали

Кандидатът доц. д-р Ст. Стоилов участва в конкурса общо с 34 публикации, от които: книга на база на дисертационен труд - 1 бр.; студия в реферирано издание - 1 бр.; публикации в научни списания - 18 бр., публикации в сборници - 14 бр., както и учебници - 2 бр. и учебни пособия - 2 бр. Представена е справка за ръководство и участие в 5 научно-изследователски проекта и 4 образователни проекта.

В представената справка-самооценка за съответствие на научната продукция на кандидата с минималните национални изисквания са посочени **1898,80 т.**, придружени със съответния доказателствен материал, при минимални изисквани 550 т.

По отделните групи показатели разпределението на точките на кандидата е следното:

- *Група показатели А* – **50 т.** (минимални изисквания от 50 т.);
- *Група показатели В* – представени са десет публикации като хабилитационен труд, които носят на кандидата **158,2 т.** (минимални изисквания от 100 т.).
- *Група показатели Г* – получени точки **230,60 т.** (минимални изисквания от 200 т.) като са представени 23 научни труда – статии и студия, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация научни публикации в реферирани издания, както и статии и доклади в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томовете.
- *Група показатели Д* – **1135 т.** (минимални изисквания от 100 т.) – представени са 82 бр. положителни цитирания, в научни списания и поредици, индексирани в Web of Science или Scopus, в нереферирани списания с научно рецензиране, в монографии и колективни томовете с научно рецензиране.
- *Група показатели Е* – **325 т.** (минимални изисквания от 100 т.) - участия в 6 национални и международни научни или образователни проекта, и ръководител на

3 национални проекта; публикувани са 2 университетски учебника и 2 университетски учебни пособия.

4.2. Участие в научни, научно-приложни и образователни проекти

Кандидатът доц. д-р Ст. Стоилов е взел участие в 6 научно-изследователски, научно-приложни и образователни проекта и е ръководил 3 национални научно-изследователски проекта, както следва:

- E18. Участие в национални научни или образователни проекти, финансирани от Фонд „Научни изследвания“, НИС при ЛТУ (5 бр.).
- E19. Участие в международен научен или образователен проект - научно-изследователски проект, финансиран от Фонд „Научни изследвания“ (1 бр.).
- E20. Ръководство на национални научни и образователни проекти, финансирани от НИС при ЛТУ (3 бр.).

4.3. Характеристика на публикуваните научни резултати

Доц. д-р Ст. Стоилов представя десет публикации като хабилитационен труд в престижни международни списания с висок рейтинг като *Forests, Sustainability, Small-scale Forestry, Forest Systems, Journal of Agricultural Engineering, Forestry Ideas*, където са представени оригинални резултати от многогодишни експериментални и сравнителни изследвания върху производителността на машини за близък транспорт на дървени материали – въжени линии, комбиниран специализиран колесен трактор-харвестър, комби-форвардера с вградена еднобарабнна лебедка и др., използвани често при извеждане на принудителни сечи както в иглолистни, така и в широколистни насаждения, в които са настъпили абиотични повреди, основно на стръмни терени, труднодостъпни с наземни машини. Изследвани са практическите възможности и иновативни подходи за транспортното разработване на горски територии и обоснован избор на подходящи средства за близък транспорт.

Като самостоятелен автор доц. Стоилов издава два учебника за студенти по „Теглителни машини“ и „Горски транспорт“, както и едно учебно ръководство - „Ръководство за упражнения по теглителни машини“.

От общо 34 бр. публикации в научни списания и сборници, в реферирани в Web of Science или SCOPUS са 15 бр. (B4.1-B4.10 и Г7.1-7.5), останалите са в нереферирани списания и сборници (Г8.1-Г8.17), както и една студия в реферирано издание (Г9.1) и една книга на база на дисертационен труд (Г6.1).

4.4. Отражение на научните публикации на кандидата в литературата (известни цитирания)

Доц. д-р Ст. Стоилов е представил списък с общо 82 цитирания, от които според типа на цитиранията, те са разделени, както следва:

- Цитирания в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация или в монографии и колективни томове – 72 бр.
- Цитирания в монографии и колективни томове с научно рецензиране – 1 бр.
- Цитирания в нереферирани списания с научно рецензиране – 9 бр.

4.5. Приноси в трудовете на кандидата (научни, научно-приложни, приложни)

Приносите на кандидата са структурирани тематично в следните три направления: изследвания върху производителността на машини за близък транспорт (въжени линии и комбинирани машини) на дървени материали, транспортно разработване на горски територии, оползотворяване на дървесната биомаса като енергия, изследване на безопасността при използване на машини за близък транспорт и др.

По-важните постигнати научни, научно-приложни и приложни приноси са следните:

4.5.1. Научни приноси

Доказано е, че ефективността на използваните машини (въжени линии и комбинирани машини) за близък транспорт на дървени материали при извеждане на принудителни сечи вследствие на настъпили абиотични нарушения в иглолистни и широколистни насаждения, се влияе от типа на повредите по дърветата (B4.1, B4.4, B4.6, Г7.4), от обема на курсовия товар (B4.1, B4.9), разстоянието на странично привличения товар (B4.1, B4.4, B4.8), от влиянието на технологичните и технически параметри на машината или съоръжението и таксационните характеристики на насажденията, в които се провежда сеч (Г8.1, Г8.3, Г8.8) и др.

При изследване на ефективността на машините за близък транспорт, е доказано, че намаляването на разстоянието на странично привличане с помощта на въжена линия води до увеличаване на обема на полезния товар до максималния капацитет на машината и до повишаване на нейната производителност (B4.1, Г7.4). При проведени сравнителни проучвания е доказано, че ефективността от използване на машини за близък транспорт на дървени материали зависи от наклона на терена и типа на проведената сеч (B4.9, Г8.13),

Установена е висока ефективност при прилагане на комбинирани машини в иглолистни насаждения на големи площи с висока пълнота (B4.2, Г4.2), на въжени линии, използвани при извеждане на котловинно-постепенни сечи в иглолистни насаждения в защитени зони (B4.5), както и на комбиниран сортиментен трактор при провеждане на сечи в широколистни насаждения (B4.10).

4.5.2. Научно-приложни приноси

Констатирано е, че безопасността на използваните машини за близък транспорт зависи от типа на съоръжението, опитността на мотористите, вида на агентите, причиняващи повреди и др. (B4.1, B4.3, B4.6 и B4.10).

Разработена е методика за експериментално изследване на горивната икономичност на специализираните колесни трактори за дърводобива (Г8.2). Установени са по-ниски горивни показатели на пелети, произведени от раката (*Salix viminalis*) в сравнение с иглолистни пелети (B8.16). Определени са предимствата и недостатъците на различните технологични схеми при производство на биомаса от бързорастящи дървесни видове в България (B8.7).

Приложени са географски информационни системи при изготвяне на пространствен анализ за транспортно разработване на горски територии и по-специално на горскопътната мрежа в отделни горски стопанства и при решаване на практически проблеми по мрежата на горските пътища (Г8.10). Установени са особеностите на горскопътната мрежа в отделните територии, което спомага научно-обосновано да бъдат избрани подходящи механизирани средства за извоз на дървесина в зависимост от природопроизводствените условия на терена (Г9.1).

5. Оценка на личния принос на кандидата

Във всички представени материали се откроява личният принос на доц. д-р Ст. Стоилов, очертани са научните му интереси в областта на използването на технологии и машини за добив на дървесина в труднодостъпни и стръмни терени, изследване на производителността на машини и съоръжения за привличане на материали на близки разстояния, прилагане на географските информационни системи при транспортно разработване на горски територии, изследване на особеностите на горския транспорт в горскопътната мрежа и др. В представените материали за конкурса от 34 научни труда кандидатът е самостоятелен автор в 4 от тях, а в 14 бр. той е първи автор (общо над 50% от представената научна продукция). В останалите публикации авторът е на второ или следващо място. От всички представени материали 23 бр. са на английски език, а останалите 11 бр. – на български език.

6. Критични бележки

Приносите на кандидата са структурирани тематично в отделни направления в зависимост от проведените научни и научно-приложни изследвания. Смятам, обаче, че е необходимо да се избегне повтарянето на приносите, посочени в хабилитационната справка (*документ 9*) отново в справката с приноси (*документ 10*), и че част от тях биха могли да се обединят вътре в отделните групи за по-стегнатото им представяне.

7. Лични впечатления

Личните ми впечатления от доц. д-р Станислав Стоилов са свързани с неговата преподавателска дейност като уважаван и признат специалист както от своите колеги и от чуждестранни специалисти, така и от обучаващи се студенти в Лесотехнически университет. В своята преподавателска и научна кариера доц. Ст. Стоилов се очертава като еродиран учен и преподавател, представящ своите знания, дългогодишен опит и компетенции в областта на горския транспорт, използване на различни видове теглителни машини за дърводобив в горското стопанство, и др.

8. Заключение

Представените оригинални научни и научно-приложни приноси в областта на използването на машини и съоръжения в горското стопанство и дърводобива, представената висококачествена научна продукция и анализ на нейната значимост, дългогодишният опит в преподавателската и експертна дейност на доц. д-р Станислав Стоилов ми дават основание да оценя положително представените материали за участие в конкурса.

Във връзка с посоченото по-горе, предлагам доц. д-р Станислав Йорданов Стоилов да бъде избран за „професор“ по дисциплината „Горски транспорт“, научна специалност „Машини и съоръжения в горското стопанство, дърводобива, дървообработващата и мебелната промишленост“ в професионално направление 6.5. Горско стопанство.

Изготвил становището:

(проф. д-р Маргарита Георгиева)